

Доповіді по системі землеробства за І.Є. Овсінським на Полтавщині, реалії та перспективи використання біодизелю аграрними виробниками України, маточне молочко бджоли, що були представлені студентами на пленарному засіданні, говорять про актуальність наукової тематики, якою займаються студенти.

Органічне поєднання навчального процесу з науковими дослідженнями і є однією з основних вимог Болонського процесу, над реалізацією якої працює колектив Полтавської державної аграрної академії.

ДО ПИТАННЯ ПРО НАУКОВУ РОБОТУ СТУДЕНТІВ- ЗАОЧНИКІВ

Паливода М.Г., Паливода Л.К. (Вінниця)

Науково-дослідницькій роботі студентів (НДРС) завжди приділялась увага, особливо у технічних вузах.[1] Але в дійсності науковою роботою, як такою, займалась незначна частина студентів, а лише ті, які інтуїтивно усвідомлювали, що наука – це вічний пошук, дерзання, биття думки та ті, які планують в подальшому займатись педагогічною чи науковою діяльністю.

Наукова робота завжди передбачає якийсь кінцевий позитивний результат – написання реферату, написання курсової роботи, публікація у науковому виданні, отримання патенту тощо. У всіх вузах, в тому числі і педагогічних, елементи НДРС включаються в навчальний процес (виконання лабораторних та курсових робіт, підготовка, написання і захист дипломних робіт чи дипломних проектів) і цим займаються всі студенти в тому числі і студенти заочної форм навчання. Приймати більш серйозну участь в роботі кафедри (наукових гуртках, проблемних дослідницьких групах) студенти-заочники не мають можливості. Власне до написання курсових робіт вони не стикаються з науково-дослідницькою роботою як такою. В той же час частина заочників, які працюють в школі і стаціонарно закінчили педагогічні училища, а також ті, що здобувають другу вищу освіту після закінчення факультетів чи вузів, випускники спеціальних середніх навчальних закладів іншого профілю і вже мають певний досвід науково-дослідницької роботи. Тому вони цікавляться (починаючи з третього-четвертого курсу) як підготувати і написати дипломну роботу.

Для таких студентів на кафедрі випущено «Методичні вказівки з підготовки, написання та захисту дипломних робіт». Крім того окремо даються індивідуальні консультації з проведення педагогічного експерименту та статистичної обробки отриманих даних

Нами проведено аналіз щодо контингенту дипломників-заочників, які захистили дипломні роботи з дисципліни «Шкільний курс хімії та методика його викладання» та які проявляють інтерес до роботи в цьому напрямку. За всі роки існування заочного відділення при кафедрі хімії дипломні роботи писало 8 осіб. Всі вони на момент виконання дипломної роботи працювали вчителями у школах області, тобто не було з обласного центру. Виявилось, що половина з них закінчили педагогічні училища, 3 студенти закінчили інші факультети педвузу (музичний, фізкультурний), 1 студент – сільськогосподарський інститут). Всі вони активно працювали над реалізацією районних наукових програм і теми їхніх дипломних робіт пов'язані з цією тематикою.

Зараз на заочному відділенні навчається 9 студентів, які працюють вчителями хімії: 5 – на п'ятому курсі, 2 – на третьому і по одному на першому і четвертому курсах. Одна п'ятикурсниця вже 2 роки працює над темою дипломної роботи «Типологічні різновиди уроків хімії в загальноосвітніх школах» і результати доклала на студентській науковій конференції. Четверокурсниця і одна студентка третього курсу вже взяли теми для наукової роботи, щоб надалі вони могли трансформуватись у дипломні роботи.

Багато випускників (як тих, що захищали дипломні роботи, так і тих, що здавали державні іспити) після закінчення університету працюють 3-4

роки. Зараз вони звертаються за науковою допомогою в зв'язку з необхідністю підвищення свого фахового рівня і згодні проводити педагогічний експеримент. Але така робота пов'язана з певними труднощами[2,3].

Основні труднощі, що пов'язані з науково-дослідною роботою студентів-заочників та випускників:

1) недостатня теоретична підготовка і відсутність на місцях хорошої літератури з даного питання;

2) відсутність у більшості сільських шкіл паралельних класів мала їх наповнюваність, в зв'язку з чим важко проводити педагогічний експеримент.

3) велика завантаженість по роботі, дороговизна проїзду не дають можливості своєчасно отримувати консультації.

Переваги студентів-заочників щодо проведення педагогічного експерименту – добре знання континенту учнів і їх можливостей; необмеженість в часі і можливість зробити повторний експеримент; підтримка з боку районних методичних об'єднань; безперешкодне проведення анкетування серед колег району та колег по навчанню.

Таким чином, науково-дослідницька робота студентів-заочників на кафедрі хімії як і на інших кафедрах педагогічного вузу можлива лише з педагогічної тематики. Для цього студентам необхідно приділяти більше зусиль, а випускним кафедрам треба приділяти більше уваги цьому питанню.

Література

1. Горбатенко І.Ю., Івашина Г.О. Основи наукових досліджень. Підручник. – Херсон, 2001.
2. Кочетков А.И. Культура педагогического исследования. – 2-е изд. испр. и доп. – Минск: ред. журн. «Адукацыя і выхаваніе», 1996. – 312 с.
3. Методы педагогического исследования. Учебн. пособие. – М.: Просвещение, 1992. – 158 с.

ПРОФЕСІЙНО-РОЛЬОВА ІДЕНТИФІКАЦІЯ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ У ВЗАЄМИНАХ ЙОГО З ВИКЛАДАЧАМИ

Пацай Н. (Львів)

Головним завданням педагогічної освіти є становлення студента як майбутнього вчителя, забезпечення сприятливих умов для його особистісного і професійного зростання.

Процес соціалізації особистості майбутнього вчителя розпочинається задовго до вступу його в навчальний заклад і продовжується під час навчання як у формі цілеспрямованого впливу, так і нерегульованої взаємодії з соціально-професійним середовищем. У віковій психології вік від 15 до 25 років розглядається як етап набуття конкретної професійної ідентичності [2, с.715], коли людина вибирає професію і розпочинає свою підготовку до неї, набуває певного професійно-трудового досвіду, що допомагає їй зробити вибір і розпочати кар'єру.

Майбутній вчитель набуває своєї професійної ідентичності, збагачує і корегує власне уявлення про модель педагогічної діяльності через відображення професійних дій і вчинків, поведінки викладачів у перебігу дидактико-педагогічної взаємодії з ними: стиль педагогічного спілкування викладача, манери його професійної поведінки, прояв особистісних і професійних якостей тощо. Через це керівництво процесом професійної підготовки майбутнього вчителя має зважати і на повсякденне включення спостереження студента за реалізацією викладачами педагогічного навчального закладу певної моделі професійної поведінки, яке відбувається під час взаємин із ними.

“Неформальна соціалізація здійснює настільки глибокий вплив, що нерідко зумовлює свідомий вибір до професійної кар'єри [2, с.720], що позначається, зокрема, на ідентифікації майбутнього вчителя.

Ті зміни, які відбуваються в системі ціннісних орієнтацій студентів про-